

**Programma Quo Decanus Facultatis Philosophicae In Alma Ad Varnum
Bernhardus Taddelius, M. Gr. Lit. Prof. P. Candidatos bonarum Artium ad
ambiendum & capescendum supremum Philosophicae dignitatis gradum.
Solemniter Invitat**

Rostochii: Kilius, 1652

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn730149269>

Druck Freier Zugang

R h phil 7652
Bernhard Taddae

PROGRAMMA

270

DECANUS

FACULTATIS PHI-
LOSOPHICÆ IN AL-
MA AD VARNUM

BERNHARDUS

TADDELIUS,

M. Gr. Lit. Prof. P.

Candidatos bonarum Artium

ad ambiendum & capescendum

supremum Philosophicæ dignitatis
gradum.

SOLEMNITER INVITAT.

ROSTOCHII,

Typis NICOLAI KILII, Academiæ Typogr.

ANNO M. DC. LII.

1659

A est naturæ nostræ pravitatis atq; miseria, ut quò res quæq; meliores & naturà suà utiliōres deprehenduntur, hòc magis ab hominibus vel negligantur, ve etiam in contemptū prorsus, atq; odium rapiantur. Ac, tametsi hoc nobis de nobismet ipsis fateri, ut grave & molestum: ita non minus turpe sit atq; probrosum: tamen victi propriæ fragilitatis conscientiã, nullo id modo inficias ire possumus. PHILOSOPHIA, quid quæso, melius, jucundius, amabilius, atq; in vita homini conducibilibus? NIL. Sed tamè quotus quisq; reperitur, qui hanc ipsam omnium virtutum indagatricem, vitiorum expultricem, atq; ad eò totius vitæ nostræ ducem atq; parentem, seriò colat, veneretur, ac prout illa de vitâ humanâ meretur, amet atq; defendat? An non hæc cum suis sæpe asseclis à multis spreta contemptaq; vituperatur? à nonnullis velut hominum societate indigna ejicitur atq; profligatur? Sapiientissimus Eloquentiæ Parens in Proæmio

mio Tusculanæ quintæ conqueritur, quosdam
parricidium committere, atq; impiè in PHI-
LOSOPHIAM ingratos existere, dum hanc
beneficentissimam totius vitæ nostræ matrem,
morum atq; disciplinæ Magistram, & improbè
accusare, & quam vereri debebant, horribili
contumeliâ afficere audent. Sane & nostro hoc
seculo non pauci semet produnt male sani ejus-
modi homines, qui exemplo detestando Nero-
nis, Domitiani, Caracallæ & Licinij, si possent,
PHILOSOPHIAM cum suis Cultoribus urbe
& orbe submoverent; ejusq; monumenta aquæ
& igni adjudicarent. Prodent se quoq;, qui
omne studium quod PHILOSOPHIÆ im-
penditur, atq; adeò totum illud PHILOSO-
PHARI tantopere adspernantur, ut penè in-
dignum judicent, quod locum in Academiis
teneat, nedum ut ejusdem sectatoribus in detestis
convenientes honores tribuantur: imo adeò
vile atq; contemptibile illud traducunt, ut, ho-
minem ineptum indigitare cum volunt, vel sim-
plicem, quin & ridiculum, eum Philosophum
vocent. Verum hi, quod bona illorum pace hic
à me dictum sit, benignissimam hanc matrem
parū novisse videntur; idq; multis, nec malis alio
quin contingere potest, soletq;: quippe cum
Philosophiæ occurrant quam plurimæ species,

ira ornata, culta atq; in terpolara, ut adspicientes, primâ statim *Φαντασία* fallant. Quæ si tamen à cautis accuratius considerentur, meritoria, pro matronâ deprehenduntur.

Atq; hæ ipsæ, prostibula quamvis & propudia fætidissima ut sint, ita & publicè audiant, vivisq; coloribus Juventuti à doctis & cordatis depingantur; nihilominus, à benè multis, longo satis tempore, quod dolendû, tamdiu pertractantur, donec tandem illud improvidorum Symbolum, **NONPUTARAMUS**, ingeminandû illis sit. Neq; eam fraudem in Solâ Philosophiâ fieri videmus, cum illas Magnificentiores Disciplinas, non rarò ita circumveniri, nec insolens sit vulgo, nec obscurum observanti. Sed, ut cæteris relictis, nostra ipsorum vineta cadamus, vera Philosophia, antiqua illa, non recens, in quorum nescio, cerebris, nata, nihil prius potiusve curat & agit, quam ut ignorantiam ex animo deleat, omnem improbitatem eximat, cognitionem rerum scitu dignarum proponat, & probitatem virtutemq; conciliet. Brevius atq; nervosius proponam ex Seneca Sentiosissimo scriptore, qui si Philosophi titulo cum bono Socrate, Zenone, Epictecto, & aliis, indignus habetur, mihi quidem Philosophari & nugari, perinde erit. Sunt autem hæc. Antiqua Philosophia nihil aliud, nisi

nisi facienda & fugienda præcepit. Et tunc longè meliores erant viri. Postquam docti prodierunt, boni defunt. Simplex enim illa & aperta virtus in obscuram & solertem versa est scientiam. **DOCEMUR DISPUTARE, NON, VIVERE.** Et, si huic non credimus, audiatur *Αυτῆς*, qui inter alia Salutaria, & hoc *ἔφα. ὡσπερ ἰατρικῆς σὺν ἄφολθῳ, μὴ τὰς νόσους ἐκβάλλῃς, ἀπὸ τῶν σωμάτων, ἕτως ἔδε φιλοσοφίας, εἰ μὴ τὸ τῆς ψυχῆς κακὸν ἐκβάλλῃ.* Sicut Medicinæ nullus usus fructusq; est, morbos à corporibus non depellentis, sic nec Philosophiæ, nisi vitium ab animo. His merito gravissimi Philosophi effatum explicatius latinè versum, subnectimus. Animi ægritudinibus & motibus medetur sola Philosophia. Hujus enim operà ductuq; datur cognoscere, quid honestum, quid turpe, quid justum, quid injustum, quid expetendum, quid fugiendum; quomodo nos erga Deos, erga parentes, Seniores, leges, alienos, Magistratus, amicos, uxores, liberos, servos gerere debeamus. Scilicet, ut Deos veneremus, parentes honore afficiamus, Seniores revereamur, legibus obtemperemus, amicos diligamus, uxores castè amemus, liberos animi interno quodam affectu complectamur, servos injuriosè non tractemus, & quod summum est, neq; rebus secundis efferamur gaudio, neq; adversis nimio luctu dejiciamur; ac neq;

voluptatibus diffluamus, neq; irà ad sævitiam
nos abripi sinamus. Quæ ego omnium nobis à
Philosoph. obtingentium bonorum antiquissi-
ma iudico, &c. Hanc Philosophiam nemo, nisi
κατ' ἔξοχῆν malus, facilè contemnet, neq; ejusdem
cultoribus honorem debitum, invidet, quin
potius eandem sectabitur, usq; dū post indefessa
studia, & exantlatos in Castris Musarum labores

Immarcessibili Lauri de fronde corollam

capiat, atq; illà tanquā incentivo ad quævis pulchra &
honestæ extimuletur. Quæ autem Philosophia hæc & his
similia, non proponit, sed relictis rebus, nomina secta-
tur & verba, cavillis inaniisq; plena, quæ relicto nu-
cleo circa putamina occupatur, quæ instar lascivientis
catuli in raptandis, carpendis, vellicandis quisquiliis
versatur, ganniens interim & latrans, præsertim si alius,
idem quoq; lasciviendi studium amare atq; tractare oc-
cipiat: cui se emancipasse videntur, qui juventutem de
rebus, neq; ad mentis cultum, neq; ad Ecclesiæ seu Rei-
publicæ usum pertinentibus magno conatu, itidem ut
precio, sic in stituunt, ut ex umbra in solem delati, & se
& alios eversum perditumq; eant, & inter eundem ta-
men, caput instar famæ Poeticæ, condunt inter nubila,
aut saltem condere sibi videntur, alios tanquam humi
repentes, alto supercilio è sublimi despicientes, & quasi
Gigantes cothurnati inter Pygmæos ambulare se so-
mniant.) Illa, ut cum suis antistibus valere, remq; sibi
suam habere, imo è coetu verè Philosophantium exesse,
& ad hostes honestatis ac virtutis abire jubeatur,
haud difficulter concedimus. Hercules quidam ἀλεξίκα-

κῆ,

⊗, monstrorum domitor, eos rejiciat, refutet, atq; ut
Philosophiæ proditores, & juventutis pestes, exter-
minet! Vos autem *Philosophiæ* haudquaquam fucatæ

Viri ac Juvenes omnium ordinum Studiosi Nobilissimi

— *quos æquum amavit*

Jupiter, atq; ardens jam cogit ad æthera virtus

Vos, quotquot Eruditionis probatæ estis vobis conscii,
qui præcipuas vestras operas ad animi cultum transtu-
listis, easq; vobis conciliaſtis artes, quæ vos iterum de-
core & honore mactare queunt. Vos vestra freti morum
probitate, atq; eruditionis laudabilis possessione, scitis,
palmam in medio esse positam, quale præmium indu-
ſtriæ vestræ paratum atq; destinatum sit, novistis.

Virtutis fano probe à Vobis perlustrato, ad Honoris
ædem, quin contendatis, prorsus perſuadeor. Faventes,
credite, habetis atq; habebitis tum Musas cum Apolline,
tum inclutum Facultatis nostræ Collegium. Agite itaq;
adeſte ex omni Studioſorum cætu. & Vos, qui iis rebus,
quas honestum ac liberale ingenium scire æquum est,
vel mediocriter instructi estis atq; propterea timidiore,
quam adderet, videmini, quales in hujus almæ matris
Academicæ gremio, non paucos esse speramus, adeſte
& honores vobis non denegandos admittite. Vos, qui
vobismet parum tribuitis, Vos ad hanc Laurum
petendam ultrò accersimus atq; *æſtivas* invitamus.
Vestra Vosmet commendat quam maximè modestia,
atq; de præſtando, diffidentia. Contemptores nostri stu-
dii, & ſiniſtros judices, vel affectu quodam præpeditos,
vel opinione pravâ corruptos, facile ſuo ingenio &
loco relinquemus. Scite præterea, quod nonnulli præ-
ſtantissimi Viri ac Juvenes, ſi non ſufficienti, tamen nu-
mero non contemnendo, quibus idem ipſe animus est
ascen-

ascendendi ad supremum Philosophicæ dignitatis gradum, partim ipsi nomina sua hoc nomine sint apud me professi, partim autem idipsum per Amicos suos curarint. Volui igitur hoc ipsum toti discipulorum cætui honestissimo significare, ut, si, quod audio, plures sint, qui prioribus se cupiant adungere, illi primo quoque tempore de voluntate sua me certiores faciant. Cupio enim, quod felix faustumq; , fons veræ sapientiæ Dn. JESUS, velit esse! vel proximè subsequentibus septimanis, privatorum examinum facere initium. Pollicemur omnibus & singulis in receptione probandam benevolentiam, in explorandis profectibus summam humanitatem, in censendis ac judicandis candorem atq; æquanimitatem, in exigendis admittendisq; sumptibus moderationem æquissimam, novæq; constitutioni Reverendi nostri Concilii convenientem, in juvandis & promovendis Dn. Candidatorum commodis promptitudinem, ac quæcunq; insuper ab amicis expectari sperariq; officia possunt ac debent, illis omnibus & singulis, tam nostro, quam Excellentissimorum Dnn. Collegarum nomine, quam Studiosissimè deferimus.

P.P. Rostochii sub Sigillo Decanatus nostri, cuius

ἀποφράγισμα ἐστὶν ΧΡΙΣΤΟΣ σωτηροφάρος

Die καθαρισμῆς Ἐπιφανίας

ANNO dno mccc llii.

monstrorum domitor, eos rejice
Philosophiæ proditores, & juvene
minet! Vos autem *Philosophia* haud qu
Viri ac Juvenes omnium ordin
liffimi — *quos æquum amavit*

Jupiter, atq; ardens jam cogit ad at
Vos, quotquot Eruditionis probatæ
qui præcipuas vestras operas ad ani
litis, easq; vobis conciliaſtis artes, q
core & honore mactare queunt. Vos v
probitate, atq; eruditionis laudabilis
palmam in medio esse poſitam, qual
ſtriæ veſtræ paratum atq; deſtinatum

Virtutis fano probe à Vobis perluff
ædem, quin contendatis, prorfus perf
credite, habetis atq; habebitis tum Mu
tùm inclutum Facultatis noſtræ Colle
adeſte ex omni Studioſorum cætu. & V
quas honeſtum ac liberale ingenium
vel mediocriter inſtructi eſtis atq; prop
quam adderet, videmini, quales in h
Academice gremio, non paucos eſſe t
& honores vobis non denegandos ad
vobismet parum tribuitis, Vos ad
petendam ultrò accerſimus atq; *æſ*
Veſtra Voſmet commendat quam m
atq; de præſtando, diffidentia. Conten
dii, & ſiniſtros judices, vel affectu quo
vel opinione pravâ corruptos, facile
loco relinquemus. Scite præterea, qu
ſtantiffimi Viri ac Juvenes, ſi non ſuffic
mero non contemnendo, quibus idem

atq; ut
exter-
æ
Nobi-

onſcii;
anſtu-
m de-
orum
ſcitis,
indu-

onoris
entes,
lline,
itaq;
ebus,
n eſt,
ores,
patris
deſte
s, qui
rum
imus.
eſtia,
iſtu-
itos,
to &
præ-
a nu-
ſ eſt
cen-

